

РЕШЕНИЕ

№ 22978

гр. София, 03.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 63 състав, в
публично заседание на 04.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитрина Петрова

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **4157** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) вр. с чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и чужденците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Е. А. З., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] , гражданин на С., срещу Решение № 2486 от 13.03.2025г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 9 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/, му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се сочи, че оспореният акт е незаконосъобразен, защото е издадено в противоречие с материалноправния закон и при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и необоснованост. Твърди се нарушение на чл. 35 от АПК и чл. 75, ал. 2 от ЗУБ, тъй като административният орган не е изяснил действителните факти от значение за случая на чуждия гражданин. Претендира се отмяна на решението.

В съдебно заседание, жалбоподателят се явява лично, като му е осигурен превод на език който разбира и съдът му разяснява всички права и правни последици в процеса, съгласно служебното начало в това производство.

Жалбоподателят поддържа жалбата по изложените в нея съображения и моли съда да отмени като неправилно и незаконосъобразно оспорваното решение.

Ответникът – председател на Държавната агенция за бежанците при МС се представлява от юрк. Г., която оспорва жалбата като неоснователна и моли да бъде отхвърлена.

За Софийска градска прокуратура, редовно призована, не се явява представител.

Административен съд София – град, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и становището на ответника и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира следното от фактическа страна:

С молба с вх. № ПМЗ-В-180/24.10.2024г. на РПЦ – [населено място], жалбоподателят Е. А. З., от мъжки пол, [дата на раждане] в [населено място], обл. Р., С., гражданин на С., етническа принадлежност: арабин, вероизповедание: мюсюлманин-сунит, семейно положение: неженен, ЛНЧ [ЕГН], е поискал предоставяне на международна закрила. Личните данни на чуждия гражданин са установени въз основа на подписана декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. В хода на производството чужденецът е представил фотокопия от семейната книжка и семейния граждански регистър на баща му.

На същата дата, 24.10.2024г. е съставен регистрационен лист с приложение. Е. А. З. е получил копие от Указания, рег. № УП 7136/24.10.2024г. относно правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включващи пояснения относно производството по предоставяне на международна закрила; относно последваща молба за предоставяне на международна закрила, относно връчване на решенията. Видно от удостоверителното изявление на жалбоподателя същите са били преведени на разбираем за чужденеца език и последният е получил копие от тях.

С жалбоподателя в хода на административното производство е проведено интервю на 12.11.2024г., в присъствието на преводач от/на арабски език. По време на проведеното интервю с рег. УП 7136/12.11.2024г., жалбоподателят разказва, че е напуснал С. на 28.09.2024г. заминавайки нелегално за Т.. След престой от 4 дни на турска територия влиза нелегално на 02.10.2024г. в Република България.

Чуждият гражданин мотивира молбата си за международна закрила с проблеми свързани отвлечането му в С. от неизвестна групировка. Допълва, че след като е влязъл в Република България е тръгнал за С., но е решил да се предаде на полици-ята в едно село до сръбската граница. Разказва още, че е напуснал страната си, защото е бил отвлечен заедно с брат си от неизвестна групировка. Уточнява, че това е единствената причина да напусне С.. Кандидатът за закрила споделя, че това се е случило една седмица преди да напусне страната. Добавя, че е живял в [населено място], обл. Р. и че от там е напуснал страната. Твърди, че не е отбил военната си служба, но е запознат за възможността да плати 30 000 долара, за да не служи. Разказва, че родителите му, пет братя и четири сестри се намират в [населено място], обл. Р.. Споменава, че е работил в земеделието, но по принцип в С. няма работа по негови думи. Допълва, че кюрдите не са идвали да го търсят за служба и че в неговото село е спокойно. Чуждият гражданин заявява, че семейството му не е напуснало с него, защото не са имали финансова възможност и че в момента работи, за да върне паричните заеми, които е взел за пътуването си до Република България.

Търсещият международна закрила декларира, че не е имал проблеми основани на етническата му принадлежност и изповяданата от него религия в страната му по произход. Разказва, че не е имал проблеми с официалните власти, армията и полицията в С.. Твърди, че никога не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан. Декларира, че е заплашван лично, но няма доказателства, и това не може да се кредитира с доверие. Уточнява, че никога не му е оказвано физическо и/ли психическо насилие в държавата му на произход.

Със становище от старши експерт в отдел „ПМЗ-кв. В.“ до председателя на Държавна агенция за бежанците на Министерски съвет е направено предложение на чужденеца да му се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

С оспореното в настоящото производство срещу Решение № 2486 от 13.03.2025г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, във

връзка с чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 9 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/, е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Приел е, че по отношение на кандидата не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, а именно: по причини основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Счел е, че сирийският гражданин не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително международни организации, като същите не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследване. АО е приел, че чужденецът не е имал проблеми от етнически, религиозен или политически характер. Чужденецът не изтъква никакви лични опасения от преследване в страната си на произход. Не прави и твърдения, релевантни с нормата на чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗУБ, не е бил принуден да напусне или да остане извън страната си на произход по причина на реална опасност от смъртно наказание или екзекуция, изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Не заявява наличието на конкретно събитие, поради което е избрал да напусне страната си на произход и реално не е посочил никакви основателни опасения от преследване. Съобразена е от административния орган разпоредбата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, като е разгледана във връзка с тълкуванията, дадени в решение на СЕС от 17 февруари 2009г. по дело C-465/2007г. Фактът, че молителя е мюсюлманин също не е достатъчно основание за предоставяне на статут на бежанец, тъй като той изрично е заявил, че не е имал каквито и да е религиозни проблеми заради това, че е мюсюлманин сунит.

След извършен анализ на информацията, изложена в Справка с вх. № МД-02-78/03.02.2025г., изготвена от дирекция „Международна дейност“ към ДАБ при МС относно актуалната политическа и икономическа обстановка в С., АО е приел, че не се установяват разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (С.) от 17 февруари 2009 г. по дело № C-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) от 30 януари 2014 г. по дело № C-285/12 по тълкуването на чл. 15, б. „в“ от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Не може да се направи обоснован извод, че в момента е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата територия на С., като посочените инциденти са спорадични актове на насилие и като такива не могат да се оценяват като въоръжен конфликт. От анализа на цитираната информация, АО е направил извод, че въпреки оценяването на положението в страната като несигурно и напрегнато, не следва насилието във всички части на държавата да се определя като безогледно, както и че инцидентите имат определени цели, но не са в състояние да предизвикат масов ефект.

На последно място в обжалваното решение е прието, че по отношение на чуждия гражданин липсват предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, т.к. кандидата да статут не е заявил член от семейството му да има предоставен статут. Не са налице и условията за хуманитарен статут по други хуманитарни причини (чл. 9, ал. 8 от ЗУБ), тъй като той не се позовава на причини от хуманитарен характер, поради което искането в частта за предоставяне на хуманитарен статут е отхвърлено като неоснователно.

Процесното решение е връчено на жалбоподателя на 11.04.2025г., а жалбата срещу него е подадена чрез административния орган до Административен съд София – град на 17.04.2025г.

По делото е приета административната преписка по издаване на оспореното решение в цялост. В хода на производството са представени доказателства от ответника, относно актуалната обществено-политическа обстановка в С., а именно справка вх. № ЦУ-02-262/19.05.2025г. от

дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС. Представени са и справка вх. № МД-02-194/03.04.2025г., съдържаща информация за отбиване на редовна военна служба в С., и справка вх. № МД-02-160/14.03.2025г., в която е обсъден въпроса подлежат ли на наказания лицата, неявили се за отбиване на редовна военна служба. В последната се съдържа информация, че в изявление публикувано ден след свалянето от власт на А., администрацията обявява амнистия и заявява, че животът на войниците ще бъде в безопасност и че последните не трябва да бъдат нападани.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от лице имащо правен интерес от оспорването на процесното решение, в законоустановения срок.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган – председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет на осн. чл. 48, т. 1 от ЗУБ. Решението е издадена в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

От приетите по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. Видно от представения протокол от проведеното интервю, то е проведено на заявления от кандидата език, който изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон.

Изложеното определя спора като материалноправен относно наличие на основания за предоставяне на международна закрила по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ въз основа на елементите от личната бежанска история на кандидата, обсъдени съобразно актуалната ситуация в страната му на произход.

Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Понятието "преследване" е дефинирано в чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от с.з., като нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, като съгласно ал. 5 действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна служба, която би довела до извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1-3. Наличието и основателността на опасенията следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут конкретни данни, като се отчете произхода на преследването, дали то води до нарушаване на основни права на човека, както и закрилата, която може да се получи от

държавата по произход.

В настоящия случай правилно административният орган е преценил, че при проведеното с жалбоподателя интервю не се установява спрямо него да е било осъществено визираното в чл. 8, ал. 1 ЗУБ преследване, релевантно за предоставянето на бежански статут, а и самият той не е заявил конкретни обстоятелства, въз основа на които да може да се направи извод за опасение от преследване, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Ето защо преценката на административния орган, че изложените от кандидата мотиви за напускане на страната му по произход не са правно значими за търсената защита, са напълно обосновани. Жалбоподателят изрично е заявил, че не е бил насилван по никакъв начин или заплашван, че спрямо него не е било осъществено преследване от държава, партии или организации и недържавни субекти нито в страната му на произход. Такива заплахи не са били отправяни и към семейството му.

Основният мотив, който кандидатът за закрила изтъква за напускането на С., е общата обстановка на несигурност в страната и проблеми от финансов характер и трудно преживяване. Административният орган обосновано е приел, че в момента не е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата територия на С., както и че посочените инциденти са спорадични актове на насилие и като такива не могат да се оценяват като въоръжен конфликт.

С оглед данните за падане на режима на Б. А. е безпредметно обсъждането на възможността за мобилизация на кандидата от страна на редовните сирийски сили. Действително, съществуват случаи, при които необходимостта от изпълнение на военната служба е единствената причина да се иска статут на бежанец, когато лицето докаже, че изпълнението на военната служба за него би означавало участие във военни действия, противоречащи на неговите действителни политически, религиозни или морални убеждения или на валидни съображения на съвестта, каквито обстоятелства обаче не се навеждат от кандидата. Изразеното от чуждият гражданин твърдение, че е възможно да бъде мобилизиран, не е съпътствано от други значими за него мотиви да напусне страната си по произход. Вероятността да бъде мобилизиран не обосновава автоматично наличието на реална заплаха от преследване. Следва да бъде установено наличието на предпоставките на чл. 8, ал. 5, т. 5 ЗУБ, предвиждащ че действия по преследване могат да бъдат не хипотетичната възможност/опасност от мобилизация, а именно: 5. наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1-3.

В процесния случай нито се навеждат, нито се установяват такива факти.

В случая не се установява на оспорвания да са били нарушени основни човешки права до такава степен тежки по своето естество или повтораемост за да се приеме, че е налице преследване по смисъла на относимите правни норми. Освен това, принадлежността към определена социална група, сама по себе си не е достатъчно основание за да се приеме, че е налице преследване на дадено лице, а оттам и да се предостави статут на бежанец на това лице.

В действителност жалбоподателят не е бил заплашван, върху него не е било оказвано насилие, не е осъждан и не е бил преследван от официалните власти, в т.ч. и по етнически или религиозни причини в С.. Член на неговото семейство няма признат в Република България статут на бежанец, което изключва възможността да му се предостави деривативен такъв статут съгласно чл. 8, ал. 9 ЗУБ. При това положение изводът на административния орган за неоснователност на искането за предоставяне на статут на бежанец се явява законосъобразен.

На следващо място, правилно е прието, че в случая не са налице и материалноправните

предпоставки по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. Материалноправните предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут са установени в нормата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Според чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Правилно административният орган е приел, че няма основания да се приеме, че жалбоподателя е напуснал С. поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, молителят не е направил.

В решението са разгледани и обстоятелствата по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, съгласно която хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло в синхрон с чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004г. /отм. с Директива 95/2011/ЕО/ относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила.

В разпоредбата на чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила, конкретно предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно общото правило на чл. 35 от АПК, решението е издадено при изясняване на обстоятелствата от фактическа страна. Датата, към която следва да се преценява ситуацията в държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл. 9, ал. 1 ЗУБ е датата, когато съдът се произнася по случая.

От представената актуална към 19.05.2025г. справка, изготвена от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС, относно актуална политическа и икономическа обстановка в С., е видно, че на 18 февруари 2025г., след провеждане на проговори, С. демократични сили (Syrian Democratic Forces, SDF) се съгласяват да интегрират своите военни сили и граждански институции в структурите на новото сирийско правителство. Ръководените от кордите С. демократични сили (SDF) и С. демократичен съвет (SDC) се споразумяват да интегрират своите военни сили в армията на новото сирийско правителство. Смята се също, че споразумението включва Автономната администрация

на С. и Източна С., известна като "Р.", която е гражданската власт, управляваща контролираните от SDF райони на С.. Стобщението идва от командира на Северната бригада на SDF, А. О. ал И. и получава широк отзвук в кюрдските и арабските медии. Сочи се също, че С. президент А. ал Ш. обявява преходно правителство, назначавайки 23-ма министри в нов разширен и приобщаващ кабинет.

Значителният брой завръщания на бежанци и вътрешно разселени лица от 8 декември 2024г. насам показва, че много от разселените лица вярват, че е налице цялостно подобрене в ситуацията със сигурността в С.. На 13 май 2025 г. президент на САЩ заявява, че ще разпорежи отмяна на санкциите срещу Сприя по молба на престолонаследника на С. А., което е важна промяна в политиката на САЩ преди очакваната среща със сирийския президент А. ал Ш..

Тук следва да бъде посочено, че на основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Приетите по делото справки са изготвени от компетентен орган, в кръга на правомощията му, представляват официален свидетелстващ документ и обвързват съда да приеме за доказани фактите, удостоверени с тях, ако същите не се оборват чрез други надлежни доказателства, каквито в случая не се представят, нито се сочи техният източник, за да се събират.

Въз основа и на тази справка се прави извода, че не са налице и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл.15, б. "в" от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Съдът, предвид изложеното, тъй като няма основания да се предполага, че ще бъде преследван на основанията по чл. 8 от ЗУБ, в това число и изтъкнатите подробно в жалбата по чл. 8, ал. 5 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец, нито са налице основания по чл. 9 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут, то оспореното решение е правилно като краен резултат и при изменената обстановка в С.. Решението на председателя на ДАБ към МС е законосъобразно на всички основания по чл. 146 от АПК - като издадено от компетентен орган - председателят на ДАБ като орган, който единствен според законодателството на Република България, конкретно ЗУБ има правомощия да предоставя, да отказва и да отнема международна закрила - статут на бежанец и хуманитарен статут на основанията по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Издадено е след проведена процедура по молбата за закрила при спазване на всички изисквания - регистрация на молителя, запознаването му с правата и задълженията му чрез връчване на указания на разбираем за него език и провеждане на лично интервю с участието на преводач. В рамките на производството молителят е имал възможност и се е възползвал да представи документи в подкрепа на твърденията си. Интервюто с него е проведено по начин, който е позволил да даде точни данни и да отстрани всяко съмнение за неточности или противоречия в изявленията си, предвид зададените въпроси. В рамките на производството органът е изискал и обсъдил в решението си подробно относимата информация за страната на произход на молителя, която действително е била актуална към датата на решението. Необосновани са в тази връзка данни за спорадични актове на насилие, доколкото такива има почти навсякъде по света и никое правителство не може

да гарантира абсолютна сигурност и спокойствие на което и да е лице. Такива актове на насилие не обосновават различна квалификация на общата обстановка в С. във връзка с приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и предоставяне на хуманитарен статут.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

Водим от горното, Административен Съд С. – град, I отделение, 63 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Е. А. З., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] , гражданин на С., срещу Решение № 2486 от 13.03.2025г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 9 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/, му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: